

Sygn. akt VI U 3036/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 stycznia 2020 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Janusz Madej

Protokolant – st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 14 stycznia 2020 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania: Z. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 22 sierpnia 2019 r., znak: (...) - (...)

w sprawie: Z. J.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o przywrócenie terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania

1) oddala odwołanie;

2) wniosek ubezpieczonej Z. J. z dnia 19 sierpnia 2019 r. o ponowne ustalenie wysokości emerytury, w którym ubezpieczona powołuje się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 r. (sygn. akt P 20/16), przekazuje do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B. w trybie art. 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. 2018, poz. 1270).

Sygn. akt VIU 3036/19

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20..., z dnia 22 sierpnia 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. w związku ze skargą Z. J. z dnia 19 sierpnia 2019 roku o wznowienie postępowania oraz wnioskiem Z. J. o przywrócenie terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania z dnia 28 marca 2014 roku na podstawie art. 59 § 1 art. 149 § 3 oraz art. 145a paragraf 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego Dziennik Ustaw z 2018 roku poz. 2096 z późniejszymi zmianami w zw. z art. 83b ustęp 1 Ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych Dziennik Ustaw z 2019 roku poz. 300 z późn. zm. odmówił przywrócenia ubezpieczonej Z. J. terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania oraz odmówił wznowienia postępowania. W uzasadnieniu tej decyzji organ rentowy wskazał, iż w dniu 21 marca 2019 roku został ogłoszony wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 roku orzekający, że art. dwadzieś..., 25 ustęp 1b Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2017 roku w zakresie, w jakim dotyczy urodzonych w 1953 roku kobiet, które przed 1 stycznia 2013 roku nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej ustawy jest niezgodne z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Organ rentowy wskazał w związku, z tym, że zgodnie z art. 145a § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego ubezpieczona Z. J. mogła wnieść do organu rentowego skargę o wznowienie postępowania w terminie jednego miesiąca od dnia wejścia w życie wyroku

Trybunału Konstytucyjnego, to jest do dnia 21 kwietnia 2019 roku. Dni 21 i 22 kwietnia 2019 roku, pierwszy i drugi dzień świąt Wielkiejnocy były dniami ustawowo wolnymi od pracy. Tym samym na podstawie art. 57 § 3 i 4 Kodeksu postępowania administracyjnego termin na zgłoszenie skargi o wznowienie postępowania upływał w dniu roboczym następującym po dniu wolnym od pracy, to jest 23 kwietnia. Skarga ubezpieczonej Z. J. wpłynęła do zakładu w dniu 19 sierpnia 2019 roku, to jest po ustawowym terminie. W piśmie z dnia 19 sierpnia 2019 roku zwróciła się ona do organu rentowego z wnioskiem o przywrócenie terminu na złożenie skargi o wznowienie postępowania. W związku z tym organ rentowy wskazywał, że zgodnie z art. 58 § 1 i § 2 k.p.a. organ rentowy na prośbę osoby zainteresowanej przywraca termin na złożenie skargi, o ile uprawdopodobni ona, że uchybienie terminu nastąpiło bez jej winy a wniosek o przywrócenie terminu został zgłoszony w terminie 7 dni od ustania przyczyny uchybienia terminu. Zdaniem organu rentowego choroba ojca nie uzasadnia przywrócenia terminu i ubezpieczona nie zachowała siedmiodniowego terminu na złożenie wniosku o przywrócenie terminu wraz ze skargą o wznowienie postępowania, co wynika z art. 58 § 2 k.p.a. Ponieważ zdaniem organu rentowego ubezpieczona nie uprawdopodobniła, że uchybienie terminu nastąpiło bez jej winy i nie zachowała siedmiodniowego terminu na złożenie wniosku zakład odmówił przywrócenia terminu do wniesienia skargi i stwierdził tym samym brak podstaw do wznowienia postępowania w sprawie. Odwołanie od tej decyzji wniosła ubezpieczona Z. J. wskazując, że w dniu 8 kwietnia 2019 r. skierowała pismo do ZUS Oddział w B. wnosząc o ponowne przeliczenie emerytury z uwzględnieniem wyroku Trybunału Konstytucyjnego. ZUS wydał decyzję odmowną motywując to przedawnieniem roszczenia. Ubezpieczona podnosiła, że w związku z powyższym stanowiskiem..., że z powyższym stanowiskiem organu rentowego się nie zgadza, ponieważ pierwotna decyzja ZUS, którą zakwestionował Trybunał Konstytucyjny była niewłaściwa i nie powinna ona ponosić konsekwencji prawnych stanowiska ZUS. Ubezpieczona podnosiła, że od niej nie zależało, kiedy Trybunał Konstytucyjny zakwestionuje sposób przeliczenia emerytury i wnosiła o przeliczenie emerytury zgodnie z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego. W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania zwracając uwagę, że zarówno skarga o wznowienie postępowania zakończonego wydaniem decyzji w sprawie (...) jaki i wniosek o przywrócenie terminu do jej wniesienia wpłynęły do ZUS w dniu 19 sierpnia 2019 roku a nie jak podnosiła powódka w dniu 8 kwietnia 2019 roku. Nadto organ rentowy podnosił, że zgodnie z powszechnie obowiązującym poglądem judykatury ustawodawca nie uzależnia uprawnienia do przywrócenia terminu od stopnia zawinienia. Oznacza to, że każdy nawet najłżejszy stopień zawinienia w uchybieniu terminu wyłącza możliwość zastosowania tej instytucji. W związku z tym organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania. Sąd Okręgowy ustalił i rozważył, co następuje: Ubezpieczona Z. J. urodzona (...) w dniu 19 sierpnia 2019 r. złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddziale w B. wniosek o przywrócenie terminu do złożenia skargi o wznowienie postępowania wskazując, że nie złożyła w terminie tej skargi z powodu choroby ojca. Jednocześnie z, z tą prośbą o przywrócenie terminu do złożenia skargi o wznowienie postępowania ubezpieczona złożyła tę skargą w piśmie datowanym na także na 19 sierpnia 2019 roku powołując się w treści tego pisma na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 roku. Ubezpieczona na podstawie art. 145 a k.p.a. wniosła skargę o wznowienie postępowania i uchylenie decyzji o przyznaniu jej emerytury i jej obliczenie z uwzględnieniem art. 25 ust. 1b Ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Ponadto w te..., w treści tego pisma ubezpieczona wniosła także o wydanie nowej decyzji, w której emerytura zostanie obliczona bez zastosowania tego przepisu. Wniosek, prośba o przywrócenie terminu do złożenia skargi o wznowienie postępowania został rozpoznany zaskarżoną w niniejszej sprawie decyzją z dnia 22 sierpnia 2019 roku. Dokonując oceny zgodności z prawem zaskarżonej decyzji Sąd Okręgowy wskazuje, iż zakres przedmiotowy niniejszego procesu został określony treścią zaskarżonej decyzji, której przedmiotem była odmowa przywrócenia ubezpieczonej terminu do złożenia skargi o wznowienie postępowania administracyjnego. Sąd Okręgowy w związku, z tym wskazuje, że zgodnie z art. 145a § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego można żądać wznowienia postępowania również w przypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, umową międzynarodową lub ustawą na podstawie, której została wydana decyzja. Z kolei § 2 art. 145a k.p.a. stwierdza, że w sytuacji określonej w § 1 skargę o wznowienie postępowania wnosi się w terminie 1 miesiąca od dnia wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego. Zatem organ rentowy w treści zaskarżonej decyzji prawidłowo ustalił, iż termin do wniesienia skargi o wznowienie postępowania upłynął z końcem dnia 23 kwietnia 2019 r. Wskazać, bowiem należy, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 r. w sprawie o sygnaturze akt P 20/16 zgodnie, z którym art. 25 ust. 1b Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2017 r. w zakresie, w jakim dotyczył urodzonych w 1953 r. kobiet, które przed 1 stycznia 2013 r. nabyły prawo do emerytury

na podstawie art. 46 tej Ustawy jest niezgodne z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej został ogłoszony w Dzienniku Ustaw z 2019 r. pod poz. 539 w dniu 21 marca 2019 r. Przepisy k.p.a. przewidują możliwość przywrócenia terminu m.in. do złożenia skargi o wznowienie postępowania. Art. 58 § 1 k.p.a. stanowi, że w razie uchybienia terminu należy przywrócić termin na prośbę zainteresowanego jeżeli uprawdopodobni, że uchybienie nastąpiło bez jego winy. Zgodnie z § 2 tego artykułu prośbę o przywrócenie terminu należy wnieść w ciągu 7 dni od dnia ustania przyczyny uchybienia terminu i jednocześnie z wniesieniem prośby należy dopełnić czynności, dla której określony był termin. Oceniając zatem czy organ rentowy zasadnie uznał, że brak było podstaw do przywrócenia ubezpieczonej terminu do wniesienia odwołania Sąd Okręgowy wskazuje, iż zaskarżona decyzja zasadnie przyjmowała, że uchybie..., że ubezpieczona nie wykazała, aby do uchybienia terminu doszło bez jej zawinienia. Jak wyjaśniła ona na rozprawie jej ojciec zmarł na początku..., w (...) r. w związku z tym ewentualne us..., usprawiedliwienie opóźnienia terminu mogłoby mieć miejsce do dnia śmierci ojca, który wcześniej chorował. Natomiast po dniu siódmym, (...) r. ubezpieczona zwlekała z wniesieniem skargi o wznowienie postępowania a zasadniczym motywem tego opóźnienia jak wyjaśniła ona na rozprawie było to, iż nie wiedziała o ogłoszeniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Nieznajomości przepisów prawa i nieznajomość okoliczności faktycznych, które uzasadniałyby przywrócenie terminu nie stanowi okoliczności usprawiedliwiającej opóźnienie terminu w sytuacji, gdy wyrok Trybunału Konstytucyjnego został opublikowany w Dzienniku Ustaw a termin do wniesienia skargi o wznowienie postępowania biegł od dnia wejścia w życie tego wyroku dla wszystkich osób zainteresowanych. Jednocześnie Sąd konstatuje, że twierdzenie ubezpieczonej o tym, iż w dniu 8 kwietnia 2019 r. skierowała ona do ZUS pismo wnosząc o ponowne przeliczenie emerytury nie, nie miało podstaw w zebranych w sprawie materiale dowodowym albowiem w aktach emerytalnych ubezpieczonej z jej wniosku z dnia 10 marca 2014 r. niewą..., znajdują się wniosek o przywrócenie terminu wraz ze skargą o wznowienie postępowania z dnia 19 sierpnia 2019 r., w tej dacie złożone do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału B.. Opóźnienie zatem w złożeniu skargi o wznowienie postępowania było znaczne nie, ubezpieczona nie wykazała nie uprawdopodobniła, aby do tego opóźnienia doszło bez jej winy, spóźniony był także wniosek o przywrócenie terminu, dlatego Sąd Okręgowy na podstawie art. 477 ze znaczką 14 § 1 k.p.c. orzekł jak w pkt. 1 wyroku o oddaleniu odwołania ubezpieczonej. Wydając w pkt. 2 wyroku rozstrzygnięcie o przekazaniu wniosku ubezpieczonej Z. J. z dnia 19 sierpnia 2019 r. o ponowne ustalenie wysokości emerytury do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w trybie artykułu 114 Ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Sąd Okręgowy miał na względzie, że skarga o wznowienie postępowania administracyjnego nie jest jedynym środkiem prawnym służącym osobom zainteresowanym i umożliwiającym wzruszenie prawomocnej decyzji opartej na niekonstytucyjnym przepisie prawa. Sąd miał tutaj na uwadze, że w piśmie z dnia 19 sierpnia 2019 r., karta 30 akt, ubezpieczona oprócz skargi o wznowienie postępowania administracyjnego złożyła także wniosek o wydanie nowej decyzji, w której emerytura zostanie obliczona bez zastosowania art. 25 ust. 1b Ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wniosek ten nie został w ogóle przez organ rentowy rozpoznany decyzją administracyjną zatem występował co do tego zakresu postępowania czasowo, występowała czasowa niedopuszczalność drogi sądowej. Odwołanie ubezpieczonej przysługuje, bowiem do Sądu Ubezpieczeń Społecznych, co do zasady, dopiero po merytorycznym rozpoznaniu wniosku właściwą decyzją administracyjną odnoszącą się do jego treści. Zgodnie z art. 464 § 1 k.p.c. odrzucenie pozwu nie może nastąpić z powodu niedopuszczalności drogi sądowej, gdy do rozpoznania sprawy właściwy jest inny organ w tym przypadku Sąd przekaże sprawę temu organowi. Skoro odwołanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych pełni funkcję pozwu to w sytuacji, gdy wniosek ubezpieczonej o ponowne ustalenie wysokości emerytury, w którym powoływała się ona na wyrok Trybunału Konstytucyjnego nie został w ogóle rozpoznany merytoryczną decyzją przez organ rentowy występowała podstawa do przekazania tego wniosku Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B. do rozpoznania go w trybie art. 14 Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Przypomnieć w tym miejscu należy, iż przepis, przepisy artykuł 114 Ustawy o emeryturach i rentach z FUS przewidują znacznie mniej sformalizowane przesłanki uchylenia lub zmiany decyzji i ponownego ustalenia prawa do świadczeń lub ich wysokości od tych, które są przewidziane w przepisach k.p.a. Wynika to z unormowania art. 114 ust. 1f, który wyłącza stosowanie ustęp 1e m.in. w przypadku, gdy w wyniku uchylenia lub zmiany decyzji z przyczyn wskazanych w art. 114 ust. 1 osoba zainteresowana nabędzie prawo do świadczenia lub świadczenia w wyższej wysokości. Nie mają bowiem wówczas zastosowania terminy ustanowione w art. 114 ustęp 1e Ustawy emerytalnej po upływie, których nie może już nastąpić uchylenie lub zmiana decyzji, o której mowa w ust.

1 art. 114. Mając to na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 464 § 1 k.p.c. orzekł jak w pkt. 2 wyroku. Na tym wygłos..., ustne wygłoszenie uzasadnienia wyroku zakończono. Proszę pani, ponieważ...